

Aug 2021

DELÅRSRAPPORT AUGUSTI 2021

Utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Förvaltningsberättelse	4
Periodens händelser - stort som smått.....	4
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	5
God ekonomisk hushållning	5
Resultat och ekonomisk ställning.....	15
Väsentliga personalförhållanden	17
Verksamhetens påverkan med anledning av Corona	21

Sammanfattning

Händelser av väsentlig betydelse

Pandemin har under vårterminen 2021 fortsatt att i hög grad påverka undervisningen på våra skolor. Inte minst genom nödvändigheten att bedriva delar av undervisningen som fjärr- och distansundervisning. Under perioden 2021-01-01 till 2021-08-31 har det i utbildningsnämndens namn fattats 17 beslut avseende fjärr- och distansundervisning samt återgång till närundervisning. Av dessa har 12 varit ordförandebeslut och 5 har beslutats av utbildningsnämnden. 8 stycken har rört Modersmålscentrums modersmålsundervisning, 6 stycken har rört gymnasiet och 3 stycken har rört ISLK.

Vuxenutbildningen i Lund upphandlar och tecknar avtal med externa skolor för att kunna ge medborgarna ett brett utbud av utbildningar som motsvarar arbetsmarknadens behov. Från den 1 januari 2021 trädde den senaste upphandlingen i kraft, vilket innebär att följande erbjuds inom gymnasial yrkesvuxenutbildning: Bygg och Anläggning, Industriteknik, VVS och Fastighet, El och Energi, Fordon och Transport, Hantverk, Barn och Fritid och Vård och Omsorg (ges även på Komvux). Till detta finns också ca.130 teoretiska kurser att läsa på distans utöver det utbud Komvux erbjuder.

Utbildningsförvaltningen har sedan tidigare fått i uppdrag att utreda hur två tjänster för praktisknära forskning kan utformas och finansieras. Utredningen presenterades för nämnden i juni och föreslår att det inrättas tjänster som ska vara sökbara för forskarutbildade lärare.

Målstyrning

Utbildningsnämnden beslutar om utvecklingsmål och styrande indikatorer i juni, utifrån kommunfullmäktiges fokusområden och mål. Nämnden fastställer sedan dessa i verksamhetsplanen i december, i enlighet med kommunens riktlinjer. Anledningen till detta förfarande är att en majoritet av verksamheterna arbetar utifrån läsår.

Ekonomisk ställning

Utbildningsnämndens resultat för perioden jan-aug 2021 är +11mnkr. För helåret prognostiserar nämnden ett nollresultat.

Väsentliga personalförhållanden

Antalet anställda ligger på ungefär samma nivå som motsvarande period föregående år men förväntas öka i samband med Hedda Andersson-gymnasiets uppbyggnad.

Den totala inrapporterade sjukfrånvaron fortsätter att sjunka och ligger jämfört med kommunen som helhet lågt. Den relativt låga sjukfrånvaron kan delvis förklaras av den rådande pandemin och de restriktioner som funnits.

Förvaltningsberättelse

Periodens händelser - stort som smått

- Pandemin har under vårterminen 2021 fortsatt att i hög grad påverkat undervisningen på våra skolor. Inte minst genom nödvändigheten att bedriva delar av undervisningen som fjärr- och distansundervisning. Under perioden 2021-01-01 till 2021-08-31 har det i utbildningsnämndens namn fattats 17 beslut avseende fjärr- och distansundervisning samt återgång till närundervisning. Av dessa har 12 varit ordförandebeslut och 5 har beslutats av utbildningsnämnden. 8 stycken har rört Modersmålscentrums modersmålsundervisning, 6 stycken har rört gymnasiet och 3 stycken har rört ISLK.
- Vuxenutbildningen i Lund upphandlar och tecknar avtal med externa skolor för att kunna ge medborgarna ett brett utbud av utbildningar som motsvarar arbetsmarknadens behov. Från den 1 januari 2021 trädde den senaste upphandlingen i kraft, vilket innebär att följande erbjuds inom gymnasial yrkesvuxenutbildning: Bygg och Anläggning, Industriteknik, VVS och Fastighet, El och Energi, Fordon och Transport, Hantverk, Barn och Fritid och Vård och Omsorg (ges även på Komvux). Till detta finns också ca.130 teoretiska kurser att läsa på distans utöver det utbud Komvux erbjuder.
- Den 29 januari genomfördes ett seminarium på temat Tillitsbaserad styrning och ledning. Seminariet inleddes med en föreläsning av fil. dr. och docent Louise Bringselius, därefter tvärgruppsdiskussioner med chefer, fackliga företrädare och förtroendevalda inom utbildningsförvaltningen/-nämnden.
- Den 8 mars genomfördes den förvaltningsgemensamma kompetenshöjande dagen Marsdagen. Årets upplaga var helt digital och genomfördes tillsammans med Lunds universitet och Högskolerådet/Globala skolan. Anställda vid utbildningsförvaltningen erbjöds 22 olika föreläsningar, seminarier och workshops på temat Hållbar utveckling och "8 mars".
- I mars deltog utbildningsförvaltningen i den årliga träffen för det nationella chefsnätverket för Lärande för hållbar utveckling (LHU). Lunds kommun vill fortsatt gå i täten och tillsammans med andra aktörer skapa en gemensam kunskapsuppbyggnad utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, för att ge förutsättningar för att barn och elever ska utveckla en handlingskompetens för en hållbar samhällsutveckling. Utbildningsförvaltningen åtog sig att tillsammans med barn- och skolförvaltningen arrangera nätverksträffen år 2023
- Inom ramen för projektet "Klimatneutrala Lund 2030" genomförs ett flertal klimathack – där Lunds unga får möjlighet att delta i innovationsprocessen. I april 2021 deltog 55 elever från Katedralskolan och Spyken i ett digitalt hackathon med temat cirkulär ekonomi.
- Studenten vid gymnasieskolorna och skolavslutningen vid ISLK genomfördes på samma sätt som förra året med restriktioner och allt filmades för att ge anhöriga möjligheten att få delta på distans.
- Vid Hedda Anderssongymnasiet tog elever studenten för första gången.
- Utbildningsförvaltningen har sedan tidigare fått i uppdrag att utreda hur två tjänster för praktisknära forskning kan utformas och finansieras. Utredningen presenterades för nämnden i juni och föreslår att det inrättas tjänster som ska

vara sökbara för forskarutbildade lärare.

- Under våren 2021 har DF Respons implementerats på vuxenutbildningen och samtliga kommunala gymnasieskolor. DF Respons är ett digitalt ärendehanteringssystem för arbetet med anmälan, utredning och uppföljning av diskriminering och kränkande behandling i skolan. Systemet har upphandlats gemensamt av utbildningsförvaltningen och barn- och skolförvaltningen.
- Inom IKT i övrigt har det första halvåret bestått av bland annat avveckling av O365 samt införande av Teams, projektet "Den papperslösa skolstarten" har resulterat i en startsida för nya elever och vårdnadshavare på Lunds kommunala gymnasieskolor: lund.se/skolstartgy samt ett upphandlingsarbete för processer som idag görs i Skola24, Unikum resp. Vklass.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Lund kommuns vision är att Lund skapar framtiden – med kunskap, innovation och öppenhet. Kopplat till visionen är förhållningssätten lyssna, lära och leda.

I Lunds kommun används en horisontell styrning där varje nivå i organisationen skapar sina egna mål utifrån den inriktning som satts av nivån ovanför. Kommunfullmäktige fastställer fokusområden med mål som alla nämnder och styrelser ska förhålla sig till. Kommunfullmäktige fastställer också kommunövergripande program och planer som innehåller mål som nämnderna ska arbeta med. Vidare har kommunfullmäktige även möjlighet att ge särskilda uppdrag direkt till en nämnd eller styrelse. Nämnder och styrelser formulerar själva sina utvecklingsmål med tillhörande indikatorer utifrån fokusområdena. Utvecklingsmålen ska bidra till den egna basverksamheten eller den gemensamma utvecklingen.

God ekonomisk hushållning

Fokusområden

Lundaborna i fokus

Kommunfullmäktiges mål kopplat till fokusområdet utgörs av följande viljeinriktningar:

Kommunfullmäktigemål
1. Alla Lundabor ska ha mesta möjliga inflytande över sina liv Genom tillgång till god utbildning ska alla arbetsföra Lundabor ges förutsättningar för att bli självförsörjande och även förväntas stå till arbetsmarknadens förfogande. Ingen ska begränsas av sociala eller kulturella strukturer i sina livsval.
2. I Lunds kommun skapas kvalitet som gör skillnad All service mot Lunds kommuns invånare, vare sig den utförs av kommunen själv eller av privata aktörer, ska både upplevas som och objektivt sett vara snabb, effektiv och av hög kvalitet. Då behöver vi kontinuerligt förnya och förfina våra arbetssätt, vara öppna för alternativa driftsformer och våga pröva nytt.
3. Lunds kommun ska vara den bästa kommunen att bo och leva i, särskilt för barn och unga Lunds kommun ska vara en trygg plats där vi planerar och bygger för alla skeenden av livet. Tillgängligheten ska vara god och antidiskrimineringsarbetet grundläggande. Utbudet av kultur- och fritidsaktiviteter ska upplevas som stort och brett.

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Mål 2021	Utfall aug 2021	Utfall 2020
Fullgöra det nationella	Genomsnittlig betygspoäng		13,7	13,2

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Mål 2021	Utfall aug 2021	Utfall 2020
kunskapsuppdraget med goda och förbättrade resultat, hög kvalitet och hög effektivitet	yrkesprogram 2500p (Siris)			
	Medelvärde av elevernas självskattning som svar på frågan "Hur upplever du oftast din hälsa?" på en skala från 1-10. (LUNK, Gy år 2)	*		7,3
	Genomsnittlig betygspoäng högskoleförberedande program 2500p (Siris)		15,9	15,7
	Medelvärde av elevernas svar på påståendet "Jag upplever att jag har god balans i mitt liv mellan skola och fritid?" där "Stämmer mycket bra" motsvarar 4 och "Stämmer mycket dåligt" motsvarar 1. (LUNK, Gy år 2)	*		2,7
	Andel examen yrkesprogram 2500p (Siris)		90,8 %	88,2 %
	Indexvärde frågeområde "Trygghet" (Skolenkäten, Gy år 2)		8,6	8,3
	Andel examen högskoleförberedande program 2500p (Siris)		95,9 %	96,5 %
	Indexvärde frågeområde "Förhindra kränkningar" (Skolenkäten, Gy år 2)		7,3	7
	Andel med grundläggande högskolebehörighet yrkesprogram 2500p (Siris)		30,3 %	27,9 %
	Andel elever som nått målen för MYP åk 9 ISLK (ISLK statistik)		98 %	95 %
	Andel godkända betyg kurser på grundläggande nivå vuxenutbildning (Qlikview)	*		80,3 %
	Andel godkända betyg kurser på gymnasial nivå vuxenutbildning (Qlikview)	*		87,6 %
	Antal timmar till godkänt betyg i sfi 3 (Qlikview)	*		334
	Andel avbrott per kalenderår på grundläggande nivå på vuxenutbildningen (Qlikview)	*		17,6 %
	Andel avbrott per kalenderår på gymnasial nivå på vuxenutbildningen (Qlikview)	*		13,8 %
	Andel godkända i modersmålsämnet åk 9 (Qlikview)		98,8 %	96,2 %
	Andel godkända i modersmålskurserna sammanräknat gymnasieskolan åk 3 (Qlikview)		99,1 %	99,1 %
	Andel elever inom gymnasieskolan med ogiltig frånvaro över 10 %, hösttermin (Skola24)		4 %	4 %
	Andel elever inom gymnasieskolan med ogiltig frånvaro över 10 %, vårtermin (Skola24)		6 %	8 %

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Mål 2021	Utfall aug 2021	Utfall 2020
	Andel elever på ISLK med ogiltig frånvaro över 10 %, hösttermin (Skola24)		0 %	1 %
	Andel elever på ISLK med ogiltig frånvaro över 10 %, vårtermin (Skola24)		0 %	2 %
	Andel genomförda hälsobesök gymnasieskolorna totalt, läsår (Statistik från elevhälsan)	*		70 %
	Andel genomförda hälsobesök på ISLK, läsår (Statistik från elevhälsan)	*		100 %
	Andel elever som svarat att de röker tobak regelbundet (LUNK, gy år 2)	*		7 %
	Andel elever som svarat att de snusar regelbundet (LUNK, gy år 2)	*		10 %
	Andel ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar två år efter fullföljd gymnasieutbildning, kommunala skolor (Kolada)		84,3 %	84,4 %
	Andel elever som svarat att de använder narkotika regelbundet (LUNK, Gy år 2)	*		1 %
	Andel ungdomar som studerar på högskola/universitet två år efter fullföljd gymnasieutbildning, kommunala skolor (Kolada)		52,1 %	51,3 %
	Andel ungdomar som studerar på högskola/universitet två år efter fullföljd gymnasieutbildning, högskoleförberedande program kommunala skolor (Kolada)		59,1 %	59,6 %
	Andel ungdomar som studerar på annan studiemedelsberättigad utbildning än högskola två år efter fullföljd gymnasieutbildning, kommunala skolor (Kolada)		11,5 %	9,3 %
	Andel ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden två år efter fullföljd gymnasieutbildning, kommunala skolor (Kolada)		20,7 %	23,8 %
	Andel ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden två år efter fullföljd gymnasieutbildning, yrkesprogram kommunala skolor (Kolada)		55,7 %	60,1 %
	Andel ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar två år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun (Kolada)		84,4 %	83,1 %
	Andel ungdomar som studerar på högskola/universitet två år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun (Kolada)	*		50,1 %
	Andel ungdomar som studerar på högskola/universitet två år efter fullföljd gymnasieutbildning, högskoleförberedande program		62,8 %	58,7 %

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Utfall aug		
		Mål 2021	2021	Utfall 2020
	hemkommun (Kolada)			
	Andel ungdomar som studerar på annan studiemedelsberättigad utbildning än högskola två år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun (Kolada)	*		12 %
	Andel ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden två år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun (Kolada)	*		21,1 %
	Andel ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden två år efter fullföljd gymnasieutbildning, yrkesprogram hemkommun (Kolada)		56,9 %	50,6 %
	Andel ungdomar under 20 år, i Lunds kommun, inskrivna i det kommunala aktivitetsansvaret	*		6,42 %

* Statistiken finns inte tillgänglig, utan redovisas i samband med årsanalysen

Utbildningsnämndens nämndmål är att "Fullgöra det nationella kunskapsuppdraget med goda och förbättrade resultat, hög kvalitet och hög effektivitet". Till detta nämndmål har nämnden beslutat om två utvecklingsområden vilka båda två bidrar till kommunens fokusområden: "Lundaborna i fokus" och "Smartare Lund".

1. Förbättra arbetet med att ge alla elever, utifrån varje elevs förutsättningar, möjlighet att fullfölja sin utbildning och komma vidare till arbete eller fortsatta studier

Välfungerande skolor med hög kvalitet i undervisning bidrar till att skapa ett smartare Lund. En god utbildning är en mycket viktig del av samhället och det är även avgörande för våra elevers framtid och deras möjligheter till arbete samt fortsatta studier.

Utbildningsförvaltningen har generellt mycket goda resultat gällande andel examen och genomsnittlig betygspoäng. Läsåret 20/21 var det totalt 95,9 procent av avgångseleverna på de högskoleförberedande programmen som tog examen. Motsvarande siffra för yrkesprogrammen var 90,8 procent. Den genomsnittliga betygspoängen läsåret 20/21 var 15,9 vid högskoleförberedande program och 13,7 vid yrkesprogram vilket är en ökning från tidigare år. Det är i synnerhet på yrkesprogrammen det har skett en tydlig positiv utveckling, våra högskoleförberedande program har under lång tid legat på en hög och jämn nivå, och både genomsnittlig betygspoäng samt andel examen ligger på sin högsta nivå sedan det nya betygssystemet infördes.

Generellt har en större andel flickor än pojkar tagit examen och har en högre genomsnittlig betygspoäng. För läsåret 20/21 var det dock en något större andel pojkar än flickor som tog examen vid yrkesprogrammen. Vad gäller genomsnittlig betygspoäng har skillnaden varit relativt konstant över tid till flickors fördel och är större vid yrkesprogram (1,3 betygspoäng) än högskoleförberedande program (0,7 betygspoäng).

Andelen elever som nått målen för Middle Years Programme 5 (motsvarande årskurs 9) på International School of Lund Katedralskolan (ISLK) är 98 procent. Detta innebär att de är behöriga till IB-programmet på gymnasiet.

Andel godkända i modersmålskurserna sammanräknat för gymnasieskolans åk 3, endast de kommunala gymnasieskolorna, är 99,1 procent. Andel godkända i modersmålsämnet

åk 9 är 98,8 procent.

För vuxenutbildningen mäts studieresultat utifrån kalenderår och det finns därför ingen statistik tillgänglig vid tidpunkten för denna delårsrapport.

Andelen elever som antingen är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar två år efter fullföljd gymnasieutbildning ligger fortsatt högt, 84,3 procent (kommunala skolor) samt 84,4 procent (hemkommun), och är klart över riksgenomsnittet på 82,2 procent (kommunala skolor) samt 81,2 procent (hemkommun). Det är en lägre andel av eleverna (20,7 procent mot 23,8 procent) från yrkesprogrammen på de kommunala skolorna som är etablerade på arbetsmarknaden två år efter avslutad utbildning. Det är dock en allt större andel elever från yrkesprogrammen som studerar på annan studiemedelsberättigad utbildning än högskola och universitet, 11,4 procent mot 7,8 procent, något som till viss del kan förklara förändringen.

En djupare analys av verksamheternas resultat kommer i årsanalysen.

2. Förbättra arbetet med att säkerställa trygghet och studiero för alla elever, genom ett välfungerande elevhälsoarbete och arbetsmiljöarbete.

Förvaltningens samtliga verksamheter arbetar systematiskt med att skapa trygghet och studiero för alla elever. Samtidigt finns det faktorer som upplevs som jobbiga eller stressande för elever som den enskilda skolan har begränsad rådighet över, exempelvis den kursutformade gymnasieskolan.

Skolinspektionen genomför skolenkäten vartannat år och under våren 2021 genomfördes den återigen på Lunds kommunala gymnasieskolor. För frågeområdet "Trygghet" har indexvärdet ökat från 8,3 till 8,6. Det är med andra ord allt fler elever som känner sig trygga på våra skolor och vi ligger nu över riksgenomsnittet (8,3). Även för frågeområdet "Förhindra kränkningar" har det skett en ökning från 7,0 vid senaste mätningen till 7,3.

Skolorna arbetar aktivt med att främja närvaro då det bland annat är en viktig skyddsfaktor mot utanförskap såväl som ohälsa samt att det finns tydliga samband mellan hög närvaro och goda kunskapsresultat.

Utbildningsförvaltningen sammanställer frånvarostatistik terminsvis för de kommunala gymnasieskolorna och ISLK. Andelen elever med ogiltig frånvaro över 10 % under höstterminen 2020 var på gymnasieskolorna 4 procent och på ISLK rörde det sig om endast en elev. För vårterminen var det 6 procent vid gymnasieskolorna och på ISLK var det återigen endast en elev. Intressant att notera är att även om den ogiltiga frånvaron ökade något under våren så minskade den giltiga frånvaron markant från 39 procent till 27 procent på gymnasieskolorna. Även på ISLK minskade den giltiga frånvaron tydligt från 34 procent till 22 procent.

Kommunfullmäktiges särskilda uppdrag - Lundaborna i fokus

Nedan presenteras de särskilda uppdrag som nämnden fått av kommunfullmäktige, inom fokusområdet *Lundaborna i fokus*. I tabellen framgår vilka nämnder som ansvarar för uppdraget, periodens status och uppföljningskommentar per uppdrag.

Särskilda uppdrag	Ansvar, KF-uppdrag	Status
De elever som behöver större intellektuella utmaningar ska stimuleras och t.ex. ges möjlighet att studera i snabbare takt för att känna motivation för fortsatt lärande.	Utbildningsnämnden Barn- och skolnämnden	 Pågående

Särskilda uppdrag	Ansvar, KF-uppdrag	Status
Kommentar Augusti 2021		
<p>Alla barn och elever ska få den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och i sin personliga utveckling, för att de utifrån sina förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling (3 kap. 2 § skollagen).</p> <p>Utbildningsnämnden följer inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet upp hur eleverna ges ledning och stimulans. Högpresterande elever inom gymnasieskola kan läsa i snabbare takt genom att skriva en prövning i en kurs. Det finns även möjlighet att gå snabbspår i matematik. Utbildningsförvaltningen stimulerar och utmanar högpresterande elever även på andra sätt, exempelvis genom möjligheten att välja spetsprogram (ett stort antal spetsprogram och särskilda varianter erbjuds), individanpassning i undervisningen, möjlighet att läsa fortsättnings- och fördjupningskurser samt möjlighet att inom vissa program och ämnen läsa universitetskurser.</p>		

Smartare Lund

Kommunfullmäktiges mål kopplat till fokusområdet utgörs av följande viljeinriktningar:

Kommunfullmäktigemål
<p>4. I Lund ska vi vara ledande inom innovation och skapande</p> <p>För oss betyder det att vi ska underlätta framväxt av livskraftiga företag av alla slag, men särskilt innovativa företag. Vi ska även bidra med tillvaratagandet av forskningsresultat.</p>
<p>5. Lunds kommun ska vara ledande inom miljö och klimat</p> <p>Teknik- och tillväxtperspektivet ska bidra till att Lunds kommun behåller en nationellt ledande position inom miljö- och klimatområdet. Detta ska prägla allt arbete Lunds kommun gör inom området.</p>
<p>6. Lunds kommun ska vara ett attraktivt och funktionellt besöksmål</p> <p>Vi ska vara den ledande aktören i arbetet med att attrahera fler till Lunds olika besöksmål. En del i detta är att koppla samman aktörer som skapar mervärde för besökaren.</p>

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Utfall aug		
		Mål 2021	2021	Utfall 2020
Fullgöra det nationella kunskapsuppdraget med goda och förbättrade resultat, hög kvalitet och hög effektivitet	Genomsnittlig betygspoäng yrkesprogram 2500p (Siris)		13,7	13,2
	Medelvärde av elevernas självskattning som svar på frågan "Hur upplever du oftast din hälsa?" på en skala från 1-10. (LUNK, Gy år 2)		*	7,3
	Genomsnittlig betygspoäng högskoleförberedande program 2500p (Siris)		15,9	15,7
	Medelvärde av elevernas svar på påståendet "Jag upplever att jag har god balans i mitt liv mellan skola och fritid?" där "Stämmer mycket bra" motsvarar 4 och "Stämmer mycket dåligt" motsvarar 1. (LUNK, Gy år 2)		*	2,7
	Andel examen yrkesprogram 2500p (Siris)		90,8 %	88,2 %
	Indexvärde frågeområde "Trygghet" (Skolenkäten, Gy år 2)		8,6	8,3
	Andel examen högskoleförberedande program 2500p (Siris)		95,9 %	96,5 %
	Indexvärde frågeområde "Förhindra		7,3	7

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Mål 2021	Utfall aug 2021	Utfall 2020
	kränkningar" (Skolenkäten, Gy år 2)			
	Andel med grundläggande högskolebehörighet yrkesprogram 2500p (Siris)		30,3 %	27,9 %
	Andel elever som nått målen för MYP åk 9 ISLK (ISLK statistik)		98 %	95 %
	Andel godkända betyg kurser på grundläggande nivå vuxenutbildning (Qlikview)	*		80,3 %
	Andel godkända betyg kurser på gymnasial nivå vuxenutbildning (Qlikview)	*		87,6 %
	Antal timmar till godkänt betyg i sfi 3 (Qlikview)	*		334
	Andel avbrott per kalenderår på grundläggande nivå på vuxenutbildningen (Qlikview)	*		17,6 %
	Andel avbrott per kalenderår på gymnasial nivå på vuxenutbildningen (Qlikview)	*		13,8 %
	Andel godkända i modersmålsämnet åk 9 (Qlikview)		98,8 %	96,2 %
	Andel godkända i modersmålskurserna sammanräknat gymnasieskolan åk 3 (Qlikview)		99,1 %	99,1 %
	Andel elever inom gymnasieskolan med ogiltig frånvaro över 10 %, hösttermin (Skola24)		4 %	4 %
	Andel elever inom gymnasieskolan med ogiltig frånvaro över 10 %, vårtermin (Skola24)		6 %	8 %
	Andel elever på ISLK med ogiltig frånvaro över 10 %, hösttermin (Skola24)		0 %	1 %
	Andel elever på ISLK med ogiltig frånvaro över 10 %, vårtermin (Skola24)		0 %	2 %
	Andel genomförda hälsobesök gymnasieskolorna totalt, läsårs (Statistik från elevhälsan)	*		70 %
	Andel genomförda hälsobesök på ISLK, läsårs (Statistik från elevhälsan)	*		100 %
	Andel elever som svarat att de röker tobak regelbundet (LUNK, gy år 2)	*		7 %
	Andel elever som svarat att de snusar regelbundet (LUNK, gy år 2)	*		10 %
	Andel ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar två år efter fullföljd gymnasieutbildning, kommunala skolor (Kolada)		84,3 %	84,4 %
	Andel elever som svarat att de använder narkotika regelbundet (LUNK,			1 %

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Utfall aug		
		Mål 2021	2021	Utfall 2020
	Gy år 2)		*	
	Andel ungdomar som studerar på högskola/universitet två år efter fullföljd gymnasieutbildning, kommunala skolor (Kolada)		52,1 %	51,3 %
	Andel ungdomar som studerar på högskola/universitet två år efter fullföljd gymnasieutbildning, högskoleförberedande program kommunala skolor (Kolada)		59,1 %	59,6 %
	Andel ungdomar som studerar på annan studiemedelsberättigad utbildning än högskola två år efter fullföljd gymnasieutbildning, kommunala skolor (Kolada)		11,5 %	9,3 %
	Andel ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden två år efter fullföljd gymnasieutbildning, kommunala skolor (Kolada)		20,7 %	23,8 %
	Andel ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden två år efter fullföljd gymnasieutbildning, yrkesprogram kommunala skolor (Kolada)		55,7 %	60,1 %
	Andel ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar två år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun (Kolada)		84,4 %	83,1 %
	Andel ungdomar som studerar på högskola/universitet två år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun (Kolada)		*	50,1 %
	Andel ungdomar som studerar på högskola/universitet två år efter fullföljd gymnasieutbildning, högskoleförberedande program hemkommun (Kolada)		62,8 %	58,7 %
	Andel ungdomar som studerar på annan studiemedelsberättigad utbildning än högskola två år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun (Kolada)		*	12 %
	Andel ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden två år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun (Kolada)		*	21,1 %
	Andel ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden två år efter fullföljd gymnasieutbildning, yrkesprogram hemkommun (Kolada)		56,9 %	50,6 %
	Andel ungdomar under 20 år, i Lunds kommun, inskrivna i det kommunala aktivitetsansvaret		*	6,42 %

* Statistiken finns inte tillgänglig, utan redovisas i samband med årsanalysen

Utbildningsnämndens nämndmål är att "Fullgöra det nationella kunskapsuppdraget med goda och förbättrade resultat, hög kvalitet och hög effektivitet". Till detta nämndmål har nämnden beslutat om två utvecklingsområden vilka båda två bidrar till kommunens fokusområden: "Lundaborna i fokus" och "Smartare Lund". Läs mer här

ovan under rubrik "Lundaborna i fokus".

Vad gäller kommunfullmäktigemål 5 att "Lunds kommun ska vara ledande inom miljö och klimat" har utbildningsnämnden, i och med projektet "Klimatneutrala Lund", antagit utmaningen att öka takten i Lunds klimatarbete. Projektets mål är att genom en innovationsprocess hitta radikala lösningar på klimatutmaningens olösta problem i Lunds kommun. Inom ramen för detta genomförs ett flertal klimathack – där Lunds unga får möjlighet att delta i innovationsprocessen. I april 2021 deltog 55 elever från Katedralskolan och Spyken i ett digitalt hackathon med temat cirkulär ekonomi. Under 2021 har arbetet också fortsatt för att stärka verksamheternas systematiska hållbarhetsarbete och vid den årliga förvaltningsövergripande kompetensutvecklingsdagen i mars erbjöds samtliga lärare fortbildning inom Lärande för hållbar utveckling (LHU med fokus på ekologisk och social hållbar utveckling.

Kommunfullmäktiges särskilda uppdrag - Smartare Lund

Nedan presenteras de särskilda uppdrag som nämnden fått av kommunfullmäktige, inom fokusområdet *Smartare Lund*. I tabellen framgår vilka nämnder som ansvarar för uppdraget, periodens status och uppföljningskommentar per uppdrag.

Särskilda uppdrag	Ansvar, KF-uppdrag	Status
Verka för att implementera, men även bidra till forskning och utveckling av välfärdsteknik som gör att framtidens välfärd blir mindre personalintensiv.	Vård- och omsorgsnämnden Utbildningsnämnden Barn- och skolnämnden	 Pågående
<p>Kommentar Augusti 2021</p> <p>Begreppet välfärdsteknik syftar på "digital teknik som bidrar till ökad livskvalitet för äldre personer och personer med funktionsnedsättning" (Socialstyrelsen: https://www.socialstyrelsen.se/utveckla-verksamhet/e-halsa/valfardsteknik/). Exempel på välfärdsteknik är digitala trygghetslarm, natttillsyn via kamera, medicinpåminnare, gps-larm och liknande. För att bidra till en mindre personalintensiv och mer effektiv välfärd är digitalisering och automation andra viktiga verktyg.</p> <p>Utbildningsnämnden och dess förvaltning har flera pågående processer gällande digitalisering och automation, utifrån den digitala färdplan som tagits fram, exempelvis Den papperslösa skolstarten och Elevkort (buss, tåg). Utvecklingsarbetet kommer att resultera i minskad administration, förenklad hantering och bättre service till elever och vårdnadshavare. Färdplanen revideras kontinuerligt inom det kommunövergripande initiativet avseende objektsförvaltning.</p>		

Organisationen Lund

Kommunfullmäktiges mål kopplat till fokusområdet utgörs av följande viljeinriktningar:

Kommunfullmäktigemål
<p>7. Lunds kommun ska vara en modern och attraktiv arbetsgivare</p> <p>Lunds kommun ska attrahera och ta tillvara kompetens, bland annat genom att skapa fler karriärvägar. Lunds kommun ska upplevas som en bra arbetsgivare bland annat genom att utveckla sitt anställningserbjudande.</p>
<p>8. Vi vill uppmuntra nytänkande och en stark innovationskultur i organisationen.</p> <p>Organisationen ska arbeta med att hålla låg kostnad per produktionsenhet, samtidigt som kommunen vågar testa nytt och uppmuntrar innovation.</p>

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Mål 2021	Utfall aug 2021	Utfall 2020
Vara en attraktiv arbetsgivare för såväl befintlig som framtida personal.	Medelvärde av antalet sökande på lärartjänster inom kategorin "Lärare gymnasiet allmänna ämnen", per läsår		*	29

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Utfall aug		
		Mål 2021	2021	Utfall 2020
 Bedömer att målet kommer klaras	Medelvärde av antalet sökande på lärartjänster inom kategorin "Lärare gymnasiet yrkesämnen", per läsår	*		10
	Medelvärde av antalet sökande på lärartjänster inom kategorin "Lärare praktiska/estetiska ämnen", per läsår	*		15
	Medelvärde av antalet sökande på lärartjänster inom kategorin "Speciallärare", per läsår	*		6
	Medelvärde av antalet sökande på lärartjänster inom kategorin "Specialpedagog", per läsår	*		15
	Medelvärde av antalet sökande på lärartjänster inom kategorin "SFI-lärare", per läsår	*		43
	Medelvärde av antalet sökande på lärartjänster inom kategorin "Modersmåls lärare", per läsår	*		15
	Total personalomsättning (%), årligen	*		6 %
	Total sjukfrånvaro (%), årligen	*		4,1 %
	Andel lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne		94 %	94 %

* Statistiken finns inte tillgänglig, utan redovisas i samband med årsanalysen.

För att kunna hålla en god kvalitet på undervisningen är det viktigt att vara en attraktiv arbetsgivare. Detta för att både kunna attrahera och behålla de mest kompetenta lärarna. Utbildningsförvaltningen har tillsammans med de fackliga organisationerna förtydligt lärarens uppdrag, för att skapa god arbetsmiljö, god kvalitet och vara en attraktiv arbetsgivare. Förvaltningen har mångårigt samarbete med Lunds universitets för kompetensutvecklingsinsatser, och senaste året även med lärarutbildningen i Lund för samarbete i forskningsprojekt och genom att våra lärare undervisar på lärarutbildningen. Utmaningar inom området är att rekrytera och behålla medarbetare och chefer med god kompetens, trots hög andel elever per medarbetare och hög andel medarbetare per chef samt brist på lärare, skolledare m fl.

När det gäller söktrycket på våra utannonserade lärartjänster, som kan ses som ett mått på vår attraktivitet som arbetsgivare, mäts dessa per läsår men statistiken finns ännu inte tillgänglig för nuvarande läsår. Vad gäller läsåret 2019/20 hade utbildningsförvaltningen generellt sett haft ett gott söktryck på utannonserade tjänster avseende lärargrupperna.

Ekonomi

Kommunfullmäktiges mål kopplat till fokusområdet utgörs av följande viljeinriktningar:

Kommunfullmäktigemål
<p>9. Lunds kommun ska ha långsiktigt hållbar ekonomi</p> <p>Välfärdens långsiktiga finansiering ska tryggas genom överskott och lågt risktagande. Kostnadsutvecklingen ska som helhet vara lägre än intäktsutvecklingen.</p>

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Mål 2021	Utfall aug 2021	Utfall 2020
Ansvarsfullt hushålla med resurserna genom att hålla en budget i balans.	Ekonomiskt resultat mnkr		11	...

Prognosen för 2021 är fortsatt ett nollresultat och en ekonomi i balans.

Resultat och ekonomisk ställning

Resultat

Resultaträkning (431)

(Mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse	Helårsbudget 2021	Helårsprognos 2021	Helårsavvikelse 2021
Intäkter	749,8	663,5	86,3	1 017,3	1 013,4	-3,9
Kostnader	-1 144,8	-1 069,6	-75,2	-1 666,7	-1 663,1	3,6
Avskrivningar	-5	-5	-0,1	-7,4	-7,2	0,3
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-400	-411	11	-656,9	-656,9	0
Finansiella kostnader	0	0	0	0	0	0
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-400	-411	11	-656,9	-656,9	0
Kommunbidrag	411	411	0	656,9	656,9	0
Nämndsbidrag/Resursfördelning	0	0	0	0	0	0
RESULTAT	11	0	11	0	0	0

Analys av resultatet

Utbildningsnämndens resultat för perioden jan-aug 2021 är +11,0 mnkr. Det är en effekt av plusresultat på flera olika enheter, främst kopplat till Coronaeffekter, som uppskjutna kostnader för insatser som inte kunde göras i våras och försenade leveranser som kommer nu under hösten, men även det positiva att kostnader för avgångsvederlag och personalomställningar varit lägre än budget.

För helåret prognostiserar nämnden ett nollresultat. Några enheter kommer gå plus och några minus, men totalt bedöms att dessa ska ta ut varandra. Sammansättningen av elever för hösten är fortsatt osäker då rörlighet mellan skolor fortfarande pågår och först i oktober efter elevavräkning 15 sept, har vi god kontroll och vet hur stor andel av våra elever som bor i andra kommuner, hur många lundaelever som går i fristående skolor samt hur många lundaelever som går i skolor i andra kommuner.

Periodens resultat

Periodens resultat är 11,0 mnkr bättre än budget, vilket är en summering av samtliga våra enheter där de flesta ligger plus, men även några minus.

Corona

Extra kostnader kopplade till Corona är nu uppe i 2 mnkr för 2021. Under förutsättning att undervisningen kan bedrivas som normalt under resten av året, är tillkommande kostnader kopplade till pandemin, åtgärder som sätts in för att kompensera för den utbildningsskuld som uppstått. Delar av dessa kostnader kommer täckas av det tilläggsanslag på 1 mnkr som KS beviljat UN som förstärkt stöd för att hantera psykisk ohälsa hos barn och unga.

Vi kan inte redovisa en nettoeffekt av pandemin då vi enbart öronmärker extra kostnader kopplade till denna.

Prognos

Utbildningsnämnden som helhet prognostiserar för ett nollresultat. Avvikelse finns men bedöms balansera varandra.

Nedan redovisas prognostiserade avvikelser

Utbildningskansli - Prognos -1,5 mnkr

Den negativa prognosen har två orsaker. Dels ökade kostnader kopplade till utökning av personal inom kommunikation p g a stort ökat kommunikationsbehov under pandemin. Dels sena utdebiteringar av gemensamma kostnader från kommunkontoret, vilka skulle lagts ut på enheterna, men inte kom med då elevpengen redan var beslutad.

Utbildningsförvaltningen gemensamt - Prognos +1,7 mnkr

Främsta förklaringen till ett väntat överskott är att kostnader för personalomställning och avgångsvederlag är avsevärt lägre än budgeterat samt att medel avsatta för fortbildning av skollära inte kunnat genomföras som planerat, på grund av pandemin.

Gymnasieskola gemensamt - Prognos +3,1 mnkr

Gymnasieskola gemensamt innefattar finansiering av elevpeng för elever från Lund, köp och försäljning av elevplatser från/till annan huvudman samt gemensamma kostnader som elevresor, inackorderingsbidrag mm.

Elevavräkning för jul-aug baseras på preliminära siffror i IKE-systemet. Den 15 sept görs elevavräkning och vi får säkra siffror på hur eleverna fördelas mellan kommunala och fristående skolor i Lund respektive skolor i andra kommuner.

Den positiva avvikelsen i prognos baseras på den bedömning vi gjort av var eleverna kommer studera i höst, samt en kostnadsbesparing som effekt av att vi inte startat Hippologprogrammet i höst.

Polhemskolan - Prognos +0,7 mnkr

Polhemskolan aviserar i nuläget ett överskott för 2021. Huvudförklaringen är att elever som valt Europaprofil inte kom iväg som planerat till sina utlandsdestinationer samt att skolan fått aviseringar om att planerade inköp sannolikt inte kommer levereras innevarande år. Omprioriteringar görs och har gjorts inom budget, men de bedömer inte att alla dessa kommer kunna få genomslag under budgetåret.

Hedda Anderssongymnasiet - Prognos -4,0 mnkr

Hedda Anderssongymnasiet är under uppbyggnad och växer i elevantal varje läsår. Under uppbyggnadsfasen arbetas med planering för framtiden. Kostnader uppstår därmed innan eleverna är på plats. Till detta kommer omkostnader i form av läromedel och utrustning, som ännu inte finns att återanvända från tidigare årskurser. Den positiva förväntan om fler förstahandsval till Hedda och fler fulla klasser, har

infriats i höstens antagning. Skolan arbetar fokuserat med att minimera antalet avhopp bland sina elever, så tidigare aviserad avvikelse i prognos ligger kvar.

Åtgärder vid avvikelse

Investeringar

Investeringsredovisning

(Mnkr)	Utfall	Helårsbudget 2021	Helårsprognos 2021	Helårsavvikelse 2021
Inventarier, fordon	-2,3	-7,5	-7,5	0
TOTALT	-2,3	-7,5	-7,5	0

Analys av investeringar

Vi kan i nuläget inte avisera någon avvikelse mot investeringsbudgeten. En oro finns dock på flera enheter, eftersom leveranser av nödvändiga inköp av framför allt datorer och annan digital utrustning till såväl datorsalar som personal är försenade. Detta p g a globala störningar i produktion kopplat till pandemin.

Enheterna försöker göra omprioriteringar, men det är svårt när de inte får definitiva besked om lagda och planerade beställningar. Det är inte heller säkert att omprioriteringarna hinner verkställas under 2021.

Enheterna önskar få behålla outnyttjad investeringsbudget nästa år med tanke på de extraordinära omständigheterna eftersom de behöver nästa års budget till redan tänka investeringar som ligger där.

Väsentliga personalförhållanden

Antal anställda, årsarbetare och arbetad tid

Antal anställda

Antal tillsvidareanställda

	31 juli 2021	31 juli 2020	31 juli 2019
Tillsvidare anställda kvinnor	713	711	694
Tillsvidare anställda män	334	337	334
Tillsvidare anställda totalt	1 047	1 048	1 028

Antal visstidsanställda

	31 juli 2021	31 juli 2020	31 juli 2019
Visstidsanställda kvinnor	87	70	73
Visstidsanställda män	62	63	58
Visstidsanställda totalt	149	133	131

Antal årsarbetare

Antal tillsvidareanställda, omräknat till årsarbetare

	31 juli 2021	31 juli 2020	31 juli 2019
Tillsvidare anställda kvinnor	671	671	652
Tillsvidare anställda män	321	325	322
Tillsvidare anställda totalt	993	996	973

Antal visstidsanställda, omräknat till årsarbetare

	31 juli 2021	31 juli 2020	31 juli 2019
Visstidsanställda kvinnor	66	51	57
Visstidsanställda män	45	46	42
Visstidsanställda totalt	110	96	99

Arbetad tid (omräknat till årsarbetare)

Ackumulerad arbetad tid omräknat till årsarbetare, tillsvidareanställda

	januari - juli 2021	januari - juli 2020	januari - juli 2019
Arbetad tid netto totalt / 1700, tillsvidareanställda kvinnor	266	254	233
Arbetad tid netto totalt / 1700, tillsvidareanställda män	147	138	144
Arbetad tid netto totalt / 1700, tillsvidareanställda	413	392	377

Ackumulerad arbetad tid omräknat till årsarbetare, visstidsanställda

	januari - juli 2021	januari - juli 2020	januari - juli 2019
Arbetad tid netto totalt / 1700, visstidsanställda kvinnor	48	46	59
Arbetad tid netto totalt / 1700, visstidsanställda män	31	37	37
Arbetad tid netto totalt / 1700, visstidsanställda	80	83	96

Ackumulerad arbetad tid omräknat till årsarbetare, tillsvidare- och visstidsanställda

	januari - juli 2021	januari - juli 2020	januari - juli 2019
Arbetad tid netto totalt / 1700, kvinnor	315	300	292
Arbetad tid netto totalt / 1700, män	178	175	181
Arbetad tid netto totalt / 1700	493	475	474

Analys av antal anställda, årsarbetare och arbetad tid

Antalet anställda ligger på ungefär samma nivå som motsvarande period föregående år. I samband med Hedda Andersson-gymnasiets uppbyggnad förväntas antalet anställda öka de närmast kommande åren.

Arbetad tid för perioden blir något missvisande då beräkningen är baserad på helår. Korrekta siffror kan redovisas i samband med årsanalysen då statistik över arbetad tid

för hela året finns att tillgå.

Personalomsättning

Personalomsättning

Januari - juli 2021	Januari - juli 2020	Januari - juli 2019
4%	4%	4%

Personalomsättning utvalda yrkesgrupper

Yrkesgrupper	Januari - juli 2021	Januari - juli 2020	Januari - juli 2019
Speciallärare	13 %	12 %	7 %
Elevassistent	13 %	4 %	13 %
Yrkeslärare	8 %	11 %	11 %

Speciallärare har en mycket god arbetsmarknad. Under de närmaste åren förväntas stora pensionsavgångar och det har under de senaste åren genomförts flera politiska satsningar för att öka antalet speciallärare i det svenska skolväsendet. Även nya regler om behörighet för att få undervisa i särskolan har medfört att efterfrågan på utbildade speciallärare med specialisering mot utvecklingsstörning förväntas öka.

Vad gäller personalomsättning för elevassistenter så ligger denna på en stadigt hög nivå. Elevassistent är ofta ett genomgångsyрке.

Bristen på behöriga yrkeslärare gör det svårt att rekrytera och yrkeslärare har en mycket god arbetsmarknad. Vid rekrytering använder vi förutom de sedvanliga kanalerna även andra som annonsering på olika specifika branschsidor och tidningar.

Heltid som norm

Andel heltidsanställda

31 juli 2021	31 juli 2020	31 juli 2019
78%	78%	79%

Andel heltidsanställda utvalda yrkesgrupper

Yrkesgrupper	31 juli 2021	31 juli 2020	31 juli 2019
Elevassistent	18 %	22 %	17 %
Vaktmästare	75 %	83 %	80 %
Måltidspersonal	67 %	44 %	27 %
Lokalvårdare	74 %	73 %	76 %

Inom Utbildningsförvaltningen är det elevassistenter, vaktmästare, måltidspersonal och lokalvårdare som arbetar inom Kommunals avtalsområde och som berörs av heltid som norm. I likhet med tidigare år har det inte skett några stora förändringar. Den största yrkesgruppen som arbetar deltid är elevassistenter. Som tidigare konstateras saknas det

i nuläget möjlighet att erbjuda samtliga deltidsanställda elevassistenter heltidstjänstgöring inom Utbildningsförvaltningen, detta både ur ett verksamhetsmässigt och ekonomiskt perspektiv. För att kunna erbjuda heltidstjänstgöring behöver vi arbeta över förvaltningsgränserna. Frågan är prioriterad bland förvaltningens chefer som arbetar för att kunna höja upp sina medarbetares tjänstgöringsgrad.

Hälsa och arbetsmiljö

Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid

Nyckeltal	Januari - juli 2021	Januari - juli 2020	Januari - juli 2019
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid - kvinnor	3,3	4,4	4,8
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid - män	2,3	2,3	2,9
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid - total	2,9	3,6	4,2

Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer

Nyckeltal	Januari - juli 2021	Januari - juli 2020	Januari - juli 2019
Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i procent av total sjukfrånvaro - män	42,8	49,7	56,8
Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i procent av total sjukfrånvaro - kvinnor	51,1	56,1	53,9
Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i procent av total sjukfrånvaro - total	48,9	54,7	54,5

Sjukfrånvaro åldersuppdelad

Nyckeltal	Januari - juli 2021			Januari - juli 2020		
	Kvinnor Jul 2021	Män Jul 2021	Totalt Jul 2021	Kvinnor Jul 2020	Män Jul 2020	Totalt Jul 2020
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid <= 29 år	7%	2,8%	5,5%	6,1%	3,7%	5,2%
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid 30-49 år	3,4%	2,7%	3,2%	4,5%	3,3%	4,1%
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid >= 50 år	2,7%	1,8%	2,4%	4,2%	2%	3,5%

Analys av sjukfrånvarons förändringar

Den totala inrapporterade sjukfrånvaron fortsätter att sjunka och ligger jämfört med kommunen som helhet lågt. Den relativt låga sjukfrånvaron kan delvis förklaras av den rådande pandemin och de restriktioner som funnits. Ser man till sjukfrånvaron över 60 dagar så ligger även den något lägre än tidigare mätningar. Utbildningsförvaltningen har arbetat med en Puls-enkät för samtliga medarbetare som ett sätt att fånga upp tidiga signaler på oro och ohälsa hos medarbetarna. Varje chef har fått sitt resultat för att kunna arbeta tillsammans med sina medarbetare kring detta. Resultaten har även följts upp på förvaltningsnivå och i förvaltningens samverkansgrupp.

Utbildningsförvaltningen har även haft täta uppföljningar gällande sjukfrånvaron för att snabbt kunna sätta in åtgärder. Det är viktigt med förebyggande insatser för att undvika

att medarbetare hamnar i längre sjukskrivningar och chefer och HR- konsulter arbetar tillsammans för att förebygga sjukskrivningar.

Verksamhetens påverkan med anledning av Corona

Utbildningsnämnden- och förvaltningen har två övergripande mål under pandemin: att fortsatt klara *utbildningsuppdraget* med god kvalitet och god arbetsmiljö, och att bidra till *minskad smittspridning*. Det har stundtals varit en svår balansgång mellan dessa mål. Pandemin har under perioden januari till augusti 2021 fortsatt inneburit fjärr- och distansundervisning, restriktioner och åtgärder på plats samt distansarbete.

Konsekvenser för utbildningen och eleverna

Gymnasieskolorna, vuxenutbildningen och Modersmålscentrum har under hela pandemin periodvis haft fjärr- och distansundervisning helt eller delvis, och omställningstiderna har varit mycket korta. I början av december startade en ny period med fjärr- och distansundervisning vid gymnasieskolorna som varade till slutet av april. Under vecka 5-12 var två tredjedelar av eleverna på distans växelvis, och efter påsk en tredjedel. Oron för bristande måluppfyllelse var stor och en kartläggning i april visade att ca 10 procentenheter fler elever riskerade att inte ta examen. I enlighet med Folkhälsomyndighetens och Smittskydd Skånes rekommendationer beslutade Utbildningsnämnden att från och med den 26 april övergå till närundervisning helt och hållet. Detta bedöms ha förbättrat måluppfyllelsen.

Vuxenutbildningen har bedrivit fjärr- och distansundervisning i störst omfattning, och återgick till närundervisning för samtliga elevgrupper först i augusti. Elever inom sfi har haft svårt att klara utbildningen på distans och övergick därför till en kombination av fjärr- och distansundervisning och närundervisning i april.

Gymnasiesärskolan och International School of Lund Katedralskolan (ISLK) klassificeras som samhällsviktig verksamhet och har därför inte omfattats av rekommendationerna gällande fjärr- och distansundervisning. Högstadiet har dock fått bedriva fjärr- och distansundervisning under en kortare tid, vilket inkluderade Middle Years Programme vid ISLK.

Modersmålscentrum erbjuder modersmålsundervisning och studiehandledning inom alla skolformer vid både kommunala och fristående skolor i Lund.

Modersmålsundervisningen i grundskolan har på Smittskydd Skånes rekommendation bedrivits som fjärr- och distansundervisning under hela vårterminen.

Gymnasieelevernas modersmålsundervisning återgick till närundervisning den 26 april. Studiehandledning i alla skolformer och modersmålsundervisning i grund- och gymnasiesärskola har erbjudits som närundervisning under hela vårterminen. Om huvudmännen har önskat annat upplägg så har Modersmålscentrum anpassat sig efter detta.

Från och med augusti ges all undervisning på plats. För att minska smittspridningen vid närundervisning och på arbetsplatserna har en rad åtgärder genomförts sedan tidigare, exempelvis utglesning, handsprit, plexiglas och visir, förbättring av utemiljöerna för att locka till utevistelse samt lunchtält och grab-and-go. Arbete hemifrån på heltid har varit möjligt för fåtal medarbetare.

Efter omställningen till fjärr- och distansundervisning på mindre än ett dygn den 17-18 mars 2020 har lärare, elevhälsopersonal, skolledare m.fl. arbetat med att utveckla kvaliteten på fjärr- och distansundervisningen och andra insatser på distans. Utbildning

på distans innebär dock att utbildningsuppdraget inte kan uppfyllas helt och hållet. Orsakerna till detta är flera och en rad åtgärder har både initialt och efterhand beslutats av myndigheterna, Utbildningsnämnden och inom förvaltningen för att åtgärda detta och mildra negativa konsekvenser.

- Många ämnen och kurser inom gymnasium och vuxenutbildning är praktiska eller innehåller praktiska moment som inte kan läras ut på distans. Arbetsplatsförlagt lärande (APL) ingår här. Det beslutades därför tidigt om undantag från bestämmelserna och undervisning i praktiska ämnen/kurser har under hela pandemin bedrivits på plats, men i mindre elevgrupper och med andra restriktioner för att minska smittspridning.
- Forskning och uppföljning tyder på att lärandet inom grundskola och gymnasieskola försvåras på distans, särskilt för elever med sämre förutsättningar att klara utbildningen (IFAU 2021:2, s. 85). En uppföljning av 119 gymnasieskolor visar att en majoritet av eleverna upplever att de inte lär sig lika mycket när undervisningen sker på distans, och att en viktig anledning är att det är svårare att ge stöd och stimulans på distans och att få till en varierad undervisning. Social interaktion främjar motivation och engagemang. Pojkar upplever oftare än flickor att läraren ser när de behöver hjälp under distansundervisningen (Skolinspektionen 2021, s. 5, s. 20ff). En annan orsak till "kunskapstapp" är att elever i högre utsträckning har missat undervisning på grund av symptom/sjukdom, och vid ISLK för att ett antal föräldrar pga oro höll sina barn hemma under en längre period. Vid ISLK har det även varit en större andel vikarier i verksamheten, vilket sannolikt påverkat undervisningskvaliteten. En farhåga är att kommande elevkullar kan ha ett "kunskapstapp", eftersom det har bedrivits fjärr- och distansundervisning även i högstadiet i viss omfattning. ISLK kommer sannolikt få elever från andra delar av världen där skolan varit nedstängd.
- Skolan ska vara kompensatorisk och stödja de elever som har sämre förutsättningar att klara utbildningen. Fjärr- och distansundervisningen bedöms ha drabbat svaga elevgrupper hårdare, exempelvis nyanlända, elever med svaga kunskaper i svenska, elever med liten studievana och elever med försvårande omständigheter i hemmet (IFAU, 2021:2 s. 79). Detta överensstämmer med skolornas rapportering. Utbildningsnämnden beslutade tidigt att undanta elever och elevgrupper i behov av stöd. Utöver stödinsatser och undervisning på plats har elever som saknat exempelvis god arbetsmiljö eller internetuppkoppling i hemmet erbjudits studieplats på skolan. I ett tidigt skede arrangerades så att utsatta elever efter kontakt med elevhälsan fick hämta skollunch via ComUng, vilket fortsatte erbjudas efter att skollunch arrangerats i större skala genom avhämtning på skolor. Gällande sfi har en utmaning varit att verksamheten inte har haft elevdatorer, vilket har åtgärdats. Statistiken för de nationella gymnasieprogrammen läsåret 20/21 visar att andel examen har minskat marginellt totalt, men har ökat med 2 procentenheter på yrkesprogrammen. Andel examen är dock beroende av andel som fullföljer utbildningen, och det är en större andel elever på yrkesprogram som inte har fullföljt utbildningen jämfört med tidigare läsår (-3,5 procentenheter) och jämfört med högskoleförberedande program (-6,6 procentenheter). Uppföljningen av introduktionsprogrammen är inte klar. Elever med kort skolbakgrund inom sfi bedöms behöva längre tid för att klara utbildningen på grund av perioden med fjärr- och distansundervisning.

- Skolan har även ett uppdrag att främja hälsa och förebygga ohälsa. Skolinspektionens kartläggning (2021, s. 6ff) och vår egen uppföljning visar att pandemin har medfört ett sämre mående för en stor andel av eleverna. Elevhälsoteamen har funnit att nya elevgrupper som inte har haft problem i skolan tidigare har behövt stöd. I Skolinspektionens kartläggning svarar flickor i högre grad än pojkar att deras mående försämrats till följd av undervisningen på distans. Våra skolor har även fått signaler på ökat narkotikamissbruk. Kommunstyrelsen har beslutat om extra medel under 2021 för att motverka den ökade psykisk ohälsa bland barn och unga till följd av coronapandemin (dnr KS2021/0597).
- Gymnasial utbildning är kursutformad, dvs. många ämnen är indelade i två eller flera kurser och för varje kurs sätts betyg. Detta innebär att eleverna inte kan "komma ikapp" i ämnet över tid på samma sätt som i grundskolan där det är ämnesbetyg. Detta skapar stress hos eleverna i vanliga fall, och under pandemin har det varit ett ännu större problem. Utifrån Betygsutredningen (SOU 2020:43) föreslår regeringen nu att den kursutformade gymnasieskolan ersätts av en ämnesutformad gymnasieskola med ämnesbetyg.

En annan konsekvens av pandemin är att utvecklingsarbete och fortbildning har blivit eftersatt, eftersom arbetet med pandemin har tagit tid och utvecklingsinsatser, utbildningar, elev- och lärarutbyten och liknande har skjutits upp. Vid ISLK har lärare missat obligatorisk fortbildning som krävs för att undervisa vid en IB-skola, eftersom utbildningen ges utomlands. En positiv effekt är att den digitala kompetensen har ökat.

Referenser:

Skolinspektionen (2020). *Kvalitet i undervisning på distans*.

Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) (2021). *Barn och unga under coronapandemin. Lärdomar från forskning om uppväxtmiljö, skolgång, utbildning och arbetsmarknadsinträde*. Rapport 2021:2

Skolinspektionen (2021). *Fjärr- och distansundervisning på gymnasieskolor våren 2021*.

Konsekvenser för arbetsmiljön och medarbetarna

Stort fokus har varit på arbetsmiljön och riskbedömningar inför varje förändring. Avstämningsmöten med förvaltningens ledningsgrupp och fackliga representanter samt skyddskommittémöten har hållits regelbundet sedan pandemins start och sedan hösten 2020 en gång i veckan där aktuella frågor respektive skyddsfrågor kopplade till pandemin tagits upp.

Distansarbetet har inneburit många utmaningar för så väl medarbetare som chefer. För att ta reda på hur medarbetarna mår har utbildningsförvaltningen sedan december 2020 undersökt medarbetarnas arbetsmiljö månatligen med en Puls-enkät som ett sätt för våra chefer att snabbt få en bild av hur medarbetarna upplever sin arbetsmiljö. De genomgående svaren från de undersökningar som hittills har genomförts är att många upplever att arbetsbelastningen har ökat som en följd av pandemin.

Pandemin har också inneburit stor oro för en del av medarbetarna, oron har samvarierat med om undervisningen har varit på distans eller på plats, vilket framkommer av puls-enkäten.

När det gäller lärarnas arbetsmiljö så har arbetsgivaren försökt att ta bort alla kringuppgifter så att allt fokus kan vara på undervisningen. Enskilda medarbetare som har behövt extra stöd har fått detta av sin närmsta chef.

Arbetsgivaren och stödfunktionerna på förvaltningsnivå har på samma sätt arbetat med att avlasta skolledare och chefer så att de har haft så mycket tid som möjligt i sina verksamheter.

Det kan konstaterats att arbetsbelastningen varit hög för både medarbetare och chefer under pandemin i alla delar av organisationen. Det har varit tvära kast mellan arbete på plats och distansarbete, vilket har krävt snabba och arbetskrävande omställningar.

Distansundervisningen har påverkat en del medarbetare negativt på grund av den uteblivna interaktion som normalt sker mellan lärare och elev och som också främjar lärandet.